

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **nezl. M. D.**, zast. JUDr. Alenou Strnadovou, advokátkou, se sídlem Liberec, Továřský vrch 1358/3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec ze dne 24. 10. 2006, č. j. 58 Az 10/2006 - 16, a o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec ze dne 24. 10. 2006, č. j. 58 Az 10/2006 – 16, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka Liberec usnesením č. j. 58 Az 10/2006 – 16, ze dne 24. 10. 2006, zastavil řízení, v němž se zákonný zástupce nezl. žalobce žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-111/VL-01-SE01-2006, ze dne 3. 5. 2006, kterým nezletilému žalobci nebyl udělen azyl dle § 12, § 13, § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a kterým bylo dále vysloveno, že se na nezletilého žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Konstatoval dále, že v průběhu řízení zjistil, že nezletilý žalobce se v místě hlášeného pobytu, tj. v J. n. N., V. N. č. p. x, u pana J. D., spolu se svým zákonným zástupcem nezdržuje, obsílky byly soudu opakovaně vráceny s tím, že adresát je na uvedené adrese neznámý. V evidenci Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky, krajský soud ověřil, že zákonní zástupci nezl. žalobce změnu místa pobytu nehlásili. Citoval ustanovení § 33 písm. e) zákona o azylu, ve znění pozdějších předpisů a uvedl, že v něm

předpokládaná procesní situace v tomto řízení nastala. Proto podle ustanovení § 33 písm. e) zákona o azylu řízení usnesením zastavil.

Současně s rozhodnutím o zastavení řízení pak krajský soud usnesením č. j. 58 Az 10/2006-17, ze dne 24. 10. 2006, ustanovil opatrovníkem nezl. žalobce Mgr. P. N., zaměstnankyni O. p. u., se sídlem P. x, V. x, s odůvodněním, že pobyt nezl. žalobce ani jeho zákonných zástupců není znám, a proto mu soud v souladu s ustanovením § 29 odst. 3 o. s. ř. za použití § 64 s. ř. s. ustanovil opatrovníka.

Proti uvedenému usnesení krajského soudu o zastavení řízení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Namítal, že usnesení krajského soudu o zastavení řízení je založeno na zjištění, které neodpovídá skutečnému stavu, a to z důvodu vady v doručování obsílek krajského soudu (v těchto obsílkách krajský soud zasílal stěžovateli výzvu, zda souhlasí s projednáním a rozhodnutím věci bez nařízení jednání, poučení o právu vznést námitku podjatosti a poučení o úředním jazyku, ve kterém bude vedeno řízení). Stěžovatel se domnívá, že poštovní doručovatel při doručování soudních obsílek vycházel pouze ze své domněnky, že žalovaný v místě nebydlí a tak tento důvod vyplnil jako důvod nedoručení, aniž by provedl řádné doručení na výzvu (aniž by zanechal v místě doručení výzvu k vyzvednutí zásilky na poště); údaj sdělený poštovním doručovatelem krajskému soudu tak neodpovídá skutečnosti a povinnost řádně doručit žalobci nebyla splněna. Stěžovatel i jeho zákonný zástupce jsou řádně hlášeni na uvedené adrese nepřetržitě již od 2. 3. 2006. Tato skutečnost je vyznačena také v Průkazu žadatele o udělení mezinárodní ochrany č. x. Poštovní doručovatel přímo vrátil zásilku soudu zpět, aniž by ověřoval zda se stěžovatel v místě doručení zdržuje. Kdyby poštovní doručovatel učinil oznámení u p. D., jehož jméno bylo na doručované písemnosti rovněž uvedeno, k převzetí a doručení zásilky by nepochybně došlo. Poštovní doručovatel poskytl soudu nekompetentní informace, které byly podkladem napadeného usnesení. Stěžovatel se tedy domnívá, že není splněna podmínka a naplněn důvod, pro který soud řízení zastavil, tj. že žadatel o udělení azylu se nezdržuje v místě hlášeného pobytu a jeho změnu neoznámil. Žádná změna v pobytu stěžovatele nenastala, při doručení obsílky nebylo postupováno podle § 24 zákona o azylu. Důkazem toho, že stěžovatel a jeho zákonný zástupce na uvedené adrese bydlí, je i osobní převzetí napadeného usnesení zákonným zástupcem přímo u krajského soudu. Stěžovatel namítá, že v řízení došlo k vadě spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí, a tato vada řízení mohla mít vliv na rozhodnutí v meritu věci, a proto stěžovatel považuje rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec za nesprávné, a má za to, že je stíženo nepřezkoumatelností. Stěžovatel navrhuje, aby napadené usnesení krajského soudu bylo zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Dále pak stěžovatel žádá Nejvyšší správní soud, aby přiznal jeho stížnosti odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Po přezkoumání věci dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že se stěžovatel výslovně dovolává kasačního důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy nepřezkoumatelností spočívající v jiné vadě řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Z povahy věci (kdy řízení bylo zastaveno), však vyplývá, že jediným možným

uplatnitelným důvodem je nezákonnost rozhodnutí o zastavení řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

V posuzované věci Nejvyšší správní soud konstatuje, že se zřetelem k obsahu a důvodům v kasační stížnosti uplatněným, bylo třeba se zaměřit na přezkoumání zákonnosti postupu krajského soudu při doručování soudních obsílek (písemností).

Z obsahu spisu vyplývá, že krajský soud doručoval stěžovateli prostřednictvím poštovního doručovatele obsílku obsahující výzvu zda souhlasí s projednáním a rozhodnutím věci bez nařízení jednání, poučení o právu vznést námitku podjatosti a poučení o úředním jazyku, ve kterém bude vedeno řízení, (čl. 9 – 11) dne 21. 7. 2006 a dne 26. 7. 2006. V obou případech se zásilka krajskému soudu vrátila nedoručená (dne 25. 7. 2006 a dne 28. 7. 2006), přičemž jako důvod nedoručení bylo v obou případech na doručence uvedeno: adresát neznámý. Vzhledem k tomuto dospěl krajský soud k závěru, že stěžovatel a jeho zákonní zástupci se v místě hlášeného pobytu nezdržují a změnu pobytu soudu nehlásili. Vydal proto výše uvedené usnesení o zastavení řízení.

Podle ustanovení § 33 písm. e) zákona o azylu soud řízení zastaví, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany se nezdržuje v místě hlášeného pobytu a jeho změnu soudu neoznámil. Úkolem Nejvyššího správního soudu při přezkumu usnesení zastavujícího řízení o žalobě v azylové věci není zjišťovat, jaké byly příčiny neúspěšného doručování obsílek (soudních písemností) stěžovateli. Úkolem Nejvyššího správního soudu zde je posoudit, zda krajský soud dostatečně zjistil všechny skutečnosti podstatné pro zjištění místa pobytu stěžovatele a zda postupoval v souladu s těmito zjištěními. V posuzované věci krajský soud konstatoval, že během řízení zjistil, že nezl. stěžovatel i jeho zákonný zástupce se v místě hlášeného pobytu, tj. v J. n. N., V. N. č. p. x, u pana J. D. nezdržují, obsílky byly soudu opakovaně vráceny s tím, že adresát je na uvedené adrese neznámý. V evidenci Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky soud ověřil, že zákonní zástupci nezl. stěžovatele změnu místa pobytu nehlásili. Soud učinil dotaz i na Krajský soud v Ostravě, který projednává žaloby podané zákonnými zástupci nezl. stěžovatele a zjistil, že ve spisech Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 64 Az 106/2005 a 64 Az 107/2005 jiné místo pobytu zákonných zástupců nezl. stěžovatele než to, na které bylo soudem doručováno, uvedeno není.

Nejvyšší správní soud již ve svém rozhodnutí sp. zn. 2 Azs 41/2003, publikovaném pod č. 729/2005 Sb. NSS konstatoval, že mezi soudu dostupné prostředky ke zjištění pobytu žadatele o azyl, patří dotaz na místo pobytu žadatele u obou správních orgánů, které mají dle zákona č. 325/1999 Sb. vést evidenci místa pobytu žadatelů o azyl (jde o Ministerstvo vnitra a Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie). V projednávané věci krajský soud místo pobytu žadatele o azyl ověřil pouze z dálkového přístupu do evidence žadatelů o azyl Ministerstva vnitra, avšak neobrátil se již na Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie za účelem zjištění aktuálního místa pobytu žadatele, resp. jeho zákonného zástupce (zákonných zástupců), které by mohlo ověřit prostřednictvím svých regionálních orgánů - zda se stěžovatel spolu se svými zákonnými zástupci na uvedené adrese zdržoval či nikoliv. Krajský soud tak nevyužil veškeré své možnosti ke zjištění pobytu žadatele o azyl a nedostatečným způsobem tím ověřil předpoklad pro možné zastavení řízení. Dle názoru Nejvyššího správního soudu měl krajský soud možnost oslovit i orgány policie (nikoliv jen cizinecké a pohraniční) a jejich prostřednictvím se pokusit doručit písemnost žadateli o azyl, event. mohl k jejímu doručení využít též soudního doručovatele.

Z výše uvedeného tak vyplývá, že krajský soud nevyvinul požadované úsilí ke zjištění místa pobytu stěžovatele k řádnému doručení písemností obsahujících výzvy a poučení soudu a tím i ke splnění předpokladů pro zastavení řízení ve smyslu § 33 písm. e) zákona o azylu. Ostatně důkazem jeho nesprávného postupu je skutečnost, že se zákonný zástupce (otec) stěžovatele dostavil osobně ke krajskému soudu a zde potvrdil stávající místo svého a stěžovatelova pobytu. Soud tudíž neměl vycházet toliko z údajů na doručence, neboť podle ustanovení § 50f o. s. ř. (použitelného pro toto řízení ve smyslu ustanovení § 42 odst. 5 s. ř. s.), kde jsou upraveny náležitosti doručanky, již neprohlašuje doručenku za veřejnou listinu, na druhé straně však stanoví, že pokud není prokázán opak, považují se její údaje za pravdivé. Pravdivost údajů v ní uvedených se však soud nepokusil ověřit způsoby výše již popsanými.

Zastavil-li krajský soud za této procesní situace řízení podle § 33 zákona o azylu, aniž postavil na jisto, zda se žalobce na uvedené adrese zdržuje či nikoliv, a aniž ověřil pravdivost údajů na doručence, vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu a Nejvyššímu správnímu soudu tudíž nezbylo, než takové rozhodnutí pro nezákonnost zrušit (§ 103 odst. 1 písm. e/ s. ř. s.). Ostatně obdobná problematika s obdobnými závěry byla řešena u Nejvyššího správního soudu např. pod sp. zn. 3 Azs 58/2004 ze dne 15. 7. 2004, či 6 Azs 125/2004 ze dne 23. 9. 2004.

Nutno pro úplnost dodat, že za této procesní situace postrádá pro nadbytečnost své opodstatnění usnesení krajského soudu ze dne 24. 10. 2006, č. j. 58 Az 10/2006 – 17, jímž byl nezletilému stěžovateli ustanoven opatrovník, neboť předpoklad uvedený v ustanovení § 29 odst. 3 s. ř. s. (použitého podle § 64 s. ř. s.), to jest zjištění, že pobyt nezletilého žalobce ani jeho zákonných zástupců není znám, neodpovídá skutečnosti.

V dalším řízení rozhodne krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

S ohledem na charakter rozhodnutí o kasační stížnosti, kterým bylo řízení v důsledku procesní vady vráceno zpět na krajský soud, nebylo třeba zvlášť rozhodovat o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve smyslu § 107 s. ř. s.

V novém rozhodnutí krajský soud rozhodne rovněž o náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. února 2007

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu